

SUNDHEDSSTYRELSEN

Resultater fra puljen ”Forstærket indsats overfor storrygere”

v. Nina Krogh Larsen, Nikl@sst.dk, Sundhedsstyrelsen

Hvad er en storryger?

En person der ryger 15 cigaretter eller flere om dagen.

Hvad mener vi med "tilskud til rygestopmedicin?"

"Udlevering af vederlagsfri rygestopmedicin"

Vigtigste læringspunkter

- 1. Tilskud til rygestopmedicin reducere social ulighed og understøtter:**
 - Rekruttering
 - Fastholdelse
- 2. Very Brief Advice (VBA) er et brugbart rekrutteringsredskab i almen praksis, på sygehuse og i mødet mellem kommunale frontmedarbejdere og borgere**
- 3. Det kræver mere arbejde, men det *kan* lykkes, at få elektronisk henvisningsstruktur mellem sygehus, almen praksis og kommuner til at fungere i praksis.**
- 4. Samarbejde mellem flere kommuner understøtter bla.:**
 - Fleksible forløb og borgerens oplevelse af sammenhæng
 - Samarbejde med sygehus

Forstærket indsats over for storrygere

Formålet med puljen:

- at bidrage til at begrænse omfanget af tobaksrelateret sygdom og død i Danmark, samt at minske den sociale ulighed i sundhed, der kan tilskrives tobaksrygning ved at motivere og hjælpe storrygere til at stoppe med at ryge og til at fastholde et rygestop, så den enkelte derved kan opnå et sundere og længere liv.

Økonomien i puljen:

Der blev afsat i alt 42 mio. kr., som blev fordelt mellem en:

- Kampagne, "Få hjælp til dit rygestop"
- Organisationspulje
- Kommunepulje

Projekter under organisationspuljen

Projekt navn	Projektejere
Rygestop for alle – fremme af røgfrihed blandt socialt udsatte	Lungeforeningen
Samvær Imod Røg	Møltrup Optagelseshjem
Mindske antallet af storrygere på social- og sundhedsuddannelserne	Kræftens Bekæmpelse
Smøger? Nej tak!	Udviklingshæmmedes Landsforbund (ULF)
Et friskt pust	3F
Rygestop – en ny start	Liberal Oplysnings Forbund (LOF)
Øget rekruttering af storrygere til effektive rygestoptilbud i Køge og resten af landets kommuner	Kræftens Bekæmpelse

”Rygning – det er da det mindste problem”

”Størstedelen af personalegruppen var faktisk meget afvisende og sagde ”jamen, det er jo det sidste, de har tilbage”. Og så var vi en lille bitte gruppe, der mente, at når vi nu skal forberede beboerne på et liv uden for Møltrup, så må man faktisk ikke ryge alle steder på alle tider” (projektleder ved slutmåling).

Kommunepuljen

Formålet var at understøtte, at flere storrygere stoppede med at ryge ved, at kommunerne arbejdede målrettet med at:

- Tilbyde fleksible rygestoptilbud
- Tilbyde tilskud til rygestopmedicin
- Styrke henvisningssamarbejdet med almen praksis og sygehuse

Projekter under kommunepuljen

PROJEKTTITEL	KOMMUNE/KOMMUNER
"Kvit det skidt - tværgående rygestopindsats målrettet storrygere"	Fredericia
"Fælles indsats for storrygere i Hjørring Kommune"	Hjørring
"Stærk koordineret storrygerindsats - mellem kommuner, almen praksis og hospitaler på Vestegnen og Sydamerger"	Ishøj, Albertslund, Brøndby, Vallensbæk, Glostrup, Hvidovre, Høje-Taastrup, Dragør, Tårnby
"Sammen kvitter vi tobakken - rygestop for storrygere og gravide/ammende"	Kalundborg
"Kvit og Frit Himmerland"	Rebild, Vesthimmerland, Mariagerfjord
"En styrket indsats for og med storrygere"	Skanderborg
"Sønderjylland knækker tobakken sammen"	Sønderborg, Haderslev, Tønder og Aabenraa
"Forstærket indsats over for storrygere i Vestklyngen"	Herning, Holstebro, Lemvig, Ikast-Brande, Ringkøbing-Skjern, Struer
"Forstærket indsats over for storrygere"	Vordingborg

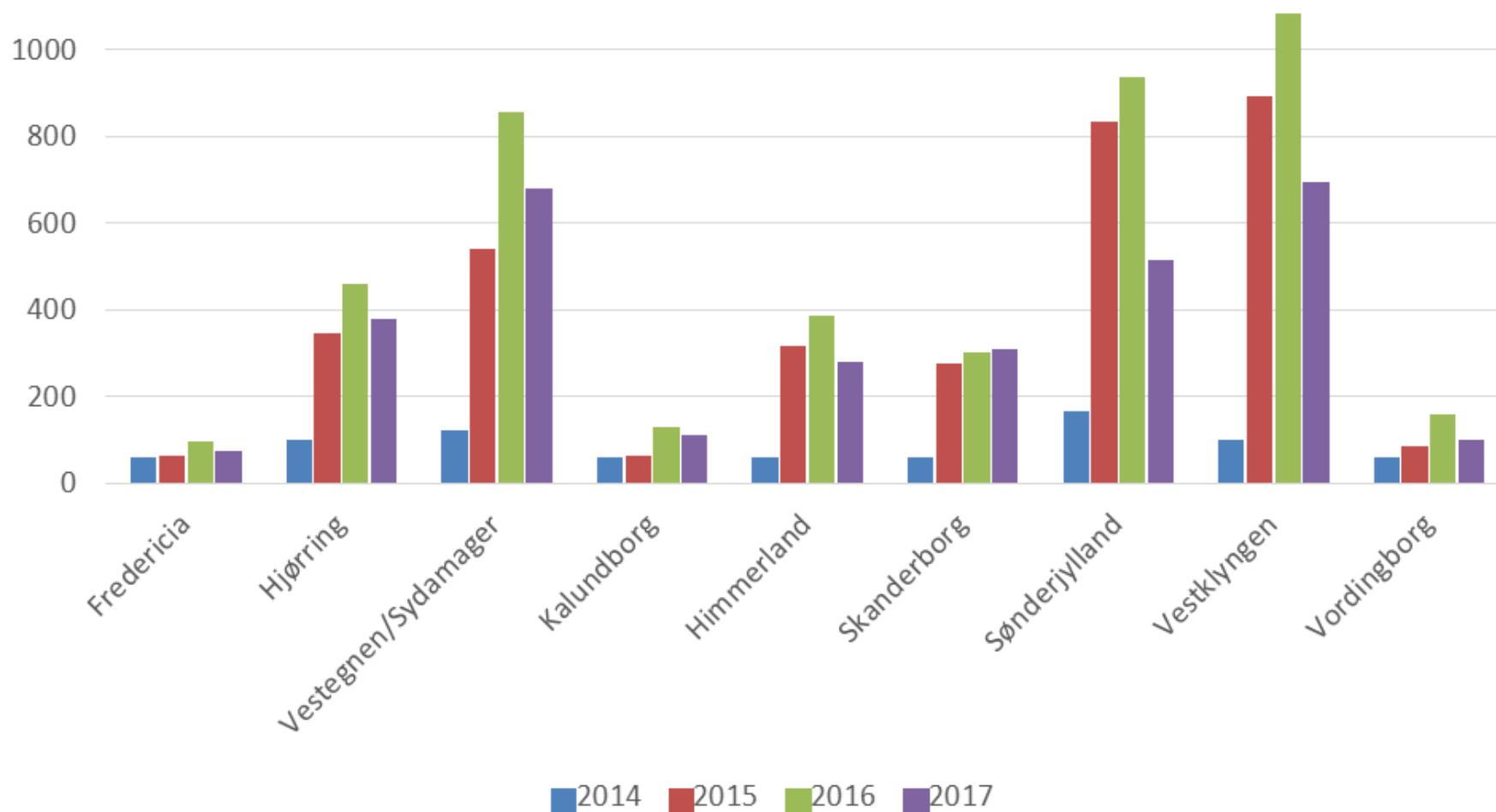

Disposition:

- Har storrygerne overhovedet været interesserede i at få hjælp til at stoppe med at ryge?
- Hvem har meldt sig til kommunernes rygstoptilbud og holder de fast?
- Har de succes med at stoppe
 - Det afslører Rygestopbasen senere!
- Samarbejdet med almen praksis og sygehuse
- Samarbejdet mellem kommuner

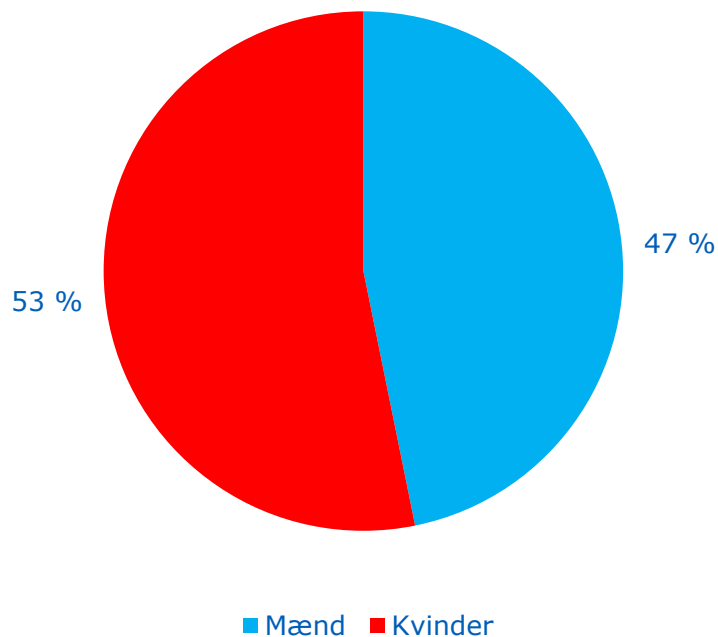

Er storrygerne interesserede i rygestop?

Hvem er startet i et rygestopforløb?

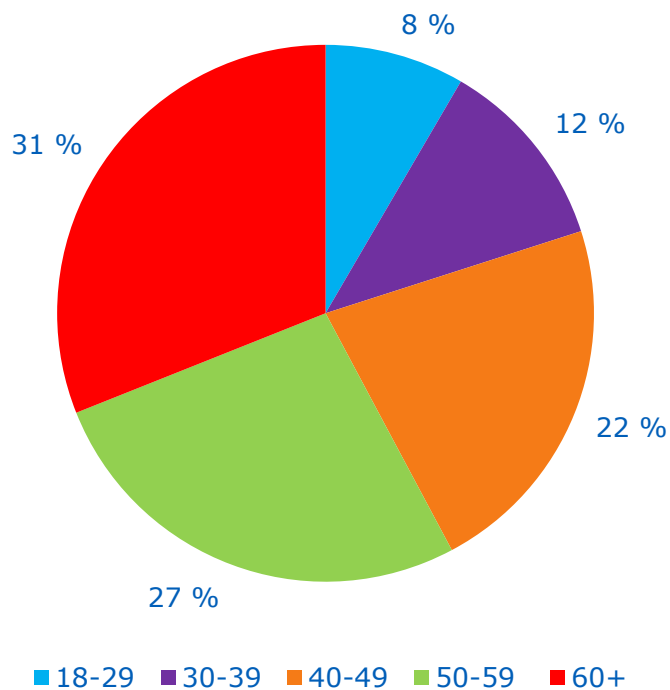
Kønsfordeling

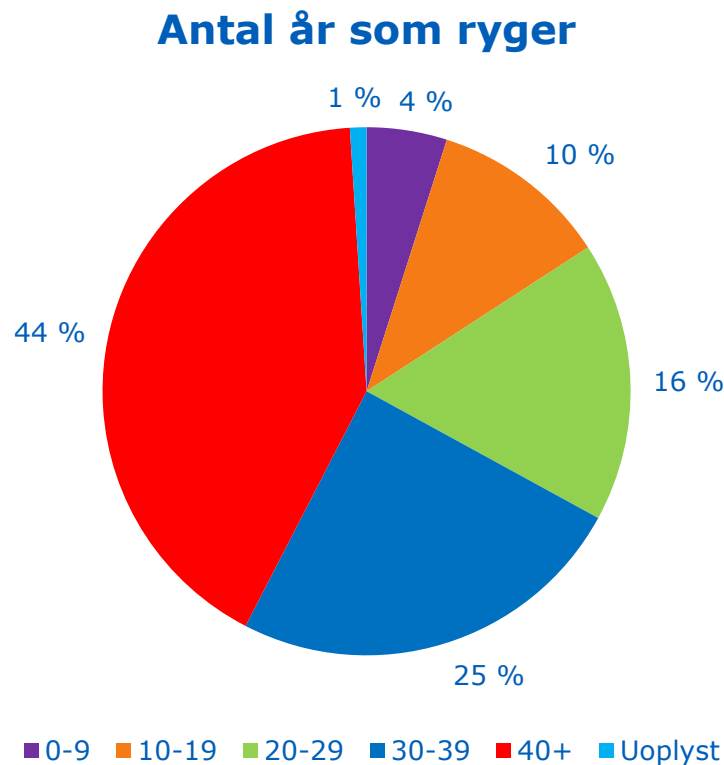

Hvem er startet i et rygestopforløb?

Aldersfordelingen

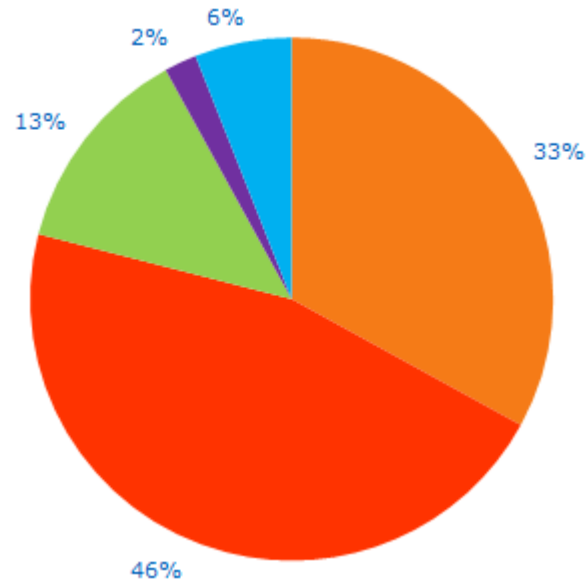

Hvem er startet i et rygestopforløb?

Hvem er startet i et rygestopforløb?

Uddannelsesniveau

■ Ufaglært ■ Kort uddannelse ■ Mellemlang uddannelse ■ Lang uddannelse ■ Uoplyst

Opsummering – hvem deltager?

Karakteristika for storrygere der tilmeldes et kursus

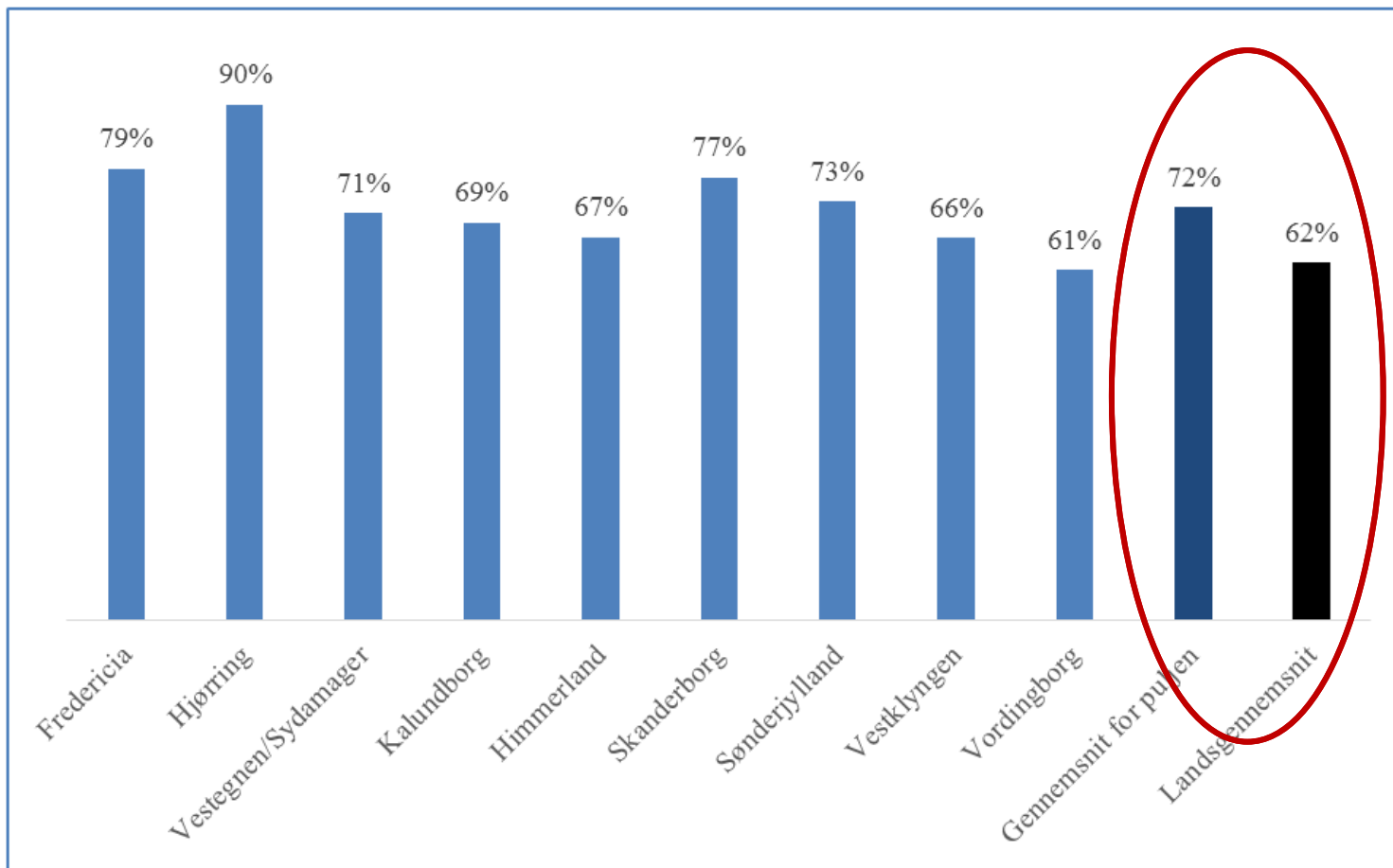
- Lidt flere kvinder end mænd
- 1/3 er 60 år eller der over
- Ca. 70 % har røget i 30+ år.
- 33 % er ufaglærte (og kun 15 % har en lang eller mellemlang uddannelse).

Konklusion:

- Projekterne har fået godt fat i den rigtige målgruppe

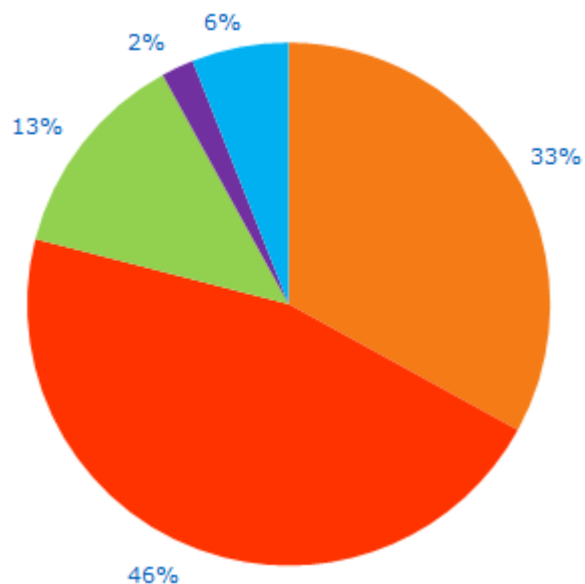
Fastholdelse og gennemførelsesrater

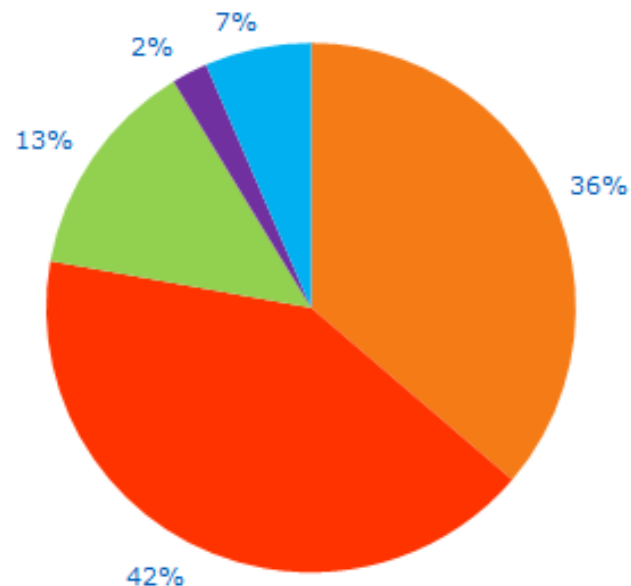

Uddannelsesniveau

Tilmeldt forløb

Gennemført forløb

■ Ufaglært ■ Kort uddannelse ■ Mellemlang uddannelse ■ Lang uddannelse ■ Uoplyst

Hvordan kommer storrygerne til kommunernes tilbud?

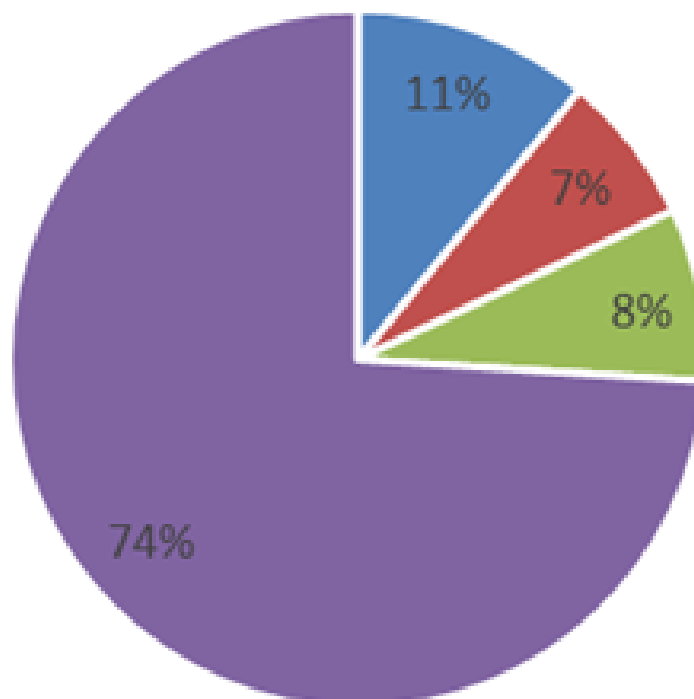

Very Brief Advice som rekrutteringsredskab

Rekrutteringsmetode udviklet til frontmedarbejdere:

1. Spørg til rygestatus.
2. Oplys om, at rådgivning øger chancen for rygestop.
3. Henvis til et konkret rygestoptilbud, hvis borgeren er interesseret.

Hvor kommer rygestopperne fra?

■ Henvisning fra hospital

■ Andre kommunale enheder

■ Henvisning fra almen praksis

■ Øvrige (selvhenvendere og fra apoteket, tandlæge o.l.)

Rygestopmedicin som rekrutteringsredskab

”Det, at vi har haft mulighed for at give nikotinerstatning, har gjort en kæmpe forskel! Den overraskelse det er for mange, hvor mange penge de sparer, når de stopper med at ryge, men den overraskelse får de ikke, hvis de skal betale for rygestopmedicin. Vi mærker en taknemmelighed for, at man rent faktisk investerer i dem. Der er en anerkendelse” (Projektmedarbejder og rygestoprådgiver).

Samarbejde med almen praksis

- Overenskomst og indtjeningsloft
 - Nikotinerstatning eneste mulighed i nogle projekter
- Udviklingen af elektronisk henvisningsstandard forsinkede implementeringen af henvisning fra almen praksis til kommune i nogle projekter
- Det muliges kunst
- Keep it simple!

Etablering af henvisningssamarbejde med sygehuse:

***Samarbejde mellem flere kommuner fremmer
processen***

Alene eller i flok?

Når flere kommuner arbejder sammen:

- Øger fleksibilitet i rygestoptilbuddet
- Understøtter en sammenhængende indsats for borgerne
- Fremmer samarbejdet med sygehuse
- Kan forsinke beslutningsprocesser

Når en kommune arbejder alene:

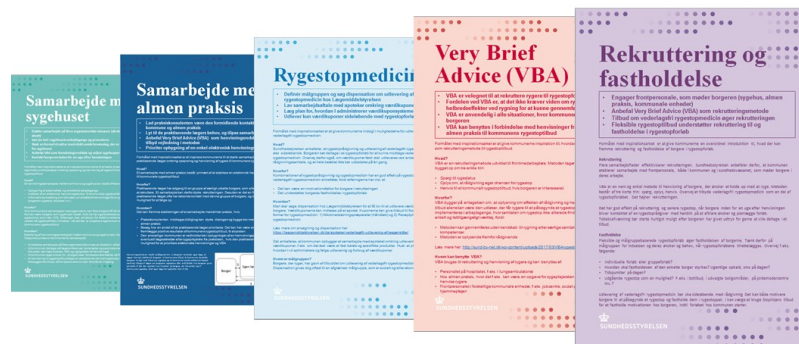
- Overskuelighed i indsatsen
- Understøtter det relations skabende arbejde – fx ifht. Almen praksis.

Hvordan kommer vi videre?

1. Evalueringsrapporten er tilgængelig på vores hjemmeside

2. Inspirationsark om:

- Samarbejde med sygehus om henvisning til rygestop
- Samarbejde med almenpraksis om henvisning til rygestop
- Very Brief Advice
- Rekruttering og fastholdelse
- Rygestopmedicin

3. Forebyggelsespakken om tobak

4. KL og Regionerne har taget handsken op med deres forebyggelsesudspil